

Tillämpnings- föreskrifter till stadgar för föreningen Svenska Röda Korset

Innehållsförteckning

§ 2 Legal status	4
Emblemen	4
Logotypen	4
§ 3 Mandat och uppgifter	4
Svenska Röda Korsets stödjande roll och övriga roller	4
§ 4 Medlemskap	4
Rösträtt	4
Nomineringsrätt	5
Valbarhet	5
Inträde	5
Rörelsemedlem	5
Uteslutning	5
§ 5 Frivillighet	6
Frivillighet och anställning vid extraordinär situation	6
§ 7 Lokal nivå	7
Kommunkretsar	7
Särskilda bestämmelser	7
Bildande/sammangående/upplösning av krets	7
Mandattid	8
Rödakorsgrupper och verksamhetsgrupper	8
Misskötsel av krets ekonomiska förvaltning eller annat överskridande av befogenhet	8
Driva verksamhet på lokal nivå	8
§ 9 Krisorganisation	9
§ 10 Riksstämman	9
Val av riksstämmoombud	9

Fyllnadsval av ledamot i valberedningen	9
§ 11 Svenska Röda Korsets styrelse	9
Arbetsordning för Svenska Röda Korsets styrelse	9
Röda Korsets Ungdomsförbunds ordförande	10
§ 12 Kretsstämma	10
Kallelse	10
Rösträtt och beslutförhet	10
Valberedning	10
Extra kretsstämma	11
§ 13 Kretsstyrelse	11
Uppdrag: Kassör	11
Mandattid	11
§ 14 Regionråd	12
§ 15 Förvaltning	12
Materiellt bistånd till enskilda personer	12
Pengar/materiel till andra organisationer	14
Gåva från verksamhet som inte överensstämmer med grundprinciperna	14
Stöd till verksamhet utanför Sverige	14
§ 17 Firmateckning för kretsstyrelses verksamhet	14
§ 19 Intern granskning av Svenska Röda Korsets styrelses verksamhet	15
§ 20 Revision av kretsstyrelses verksamhet	15
§ 22 Tillämpningsföreskrifter	16

§ 2 Legal status

Emblemen

Emblemen det röda korset, den röda halvmånen och den röda kristallen är skyddsemlen enligt den internationella humanitära rätten. Felaktig användning/missbruk av emblemen anmäls till emblem@redcross.se.

Logotypen

För mer information om användningen av logotypen hänvisas till Svenska Röda Korsets grafiska manual. Se Rednet.

§ 3 Mandat och uppgifter

Svenska Röda Korsets stödjande roll och övriga roller

En nationell förenings stödjande roll är en av flera möjliga roller, vilka tillsammans bidrar till att fullgöra dess humanitära mandat och uppdrag. I de andra möjliga rollerna som Svenska Röda Korset har som nationell förening, rymms alla de verksamheter som kretsarna har identifierat behövs lokalt. Dessa lokala verksamheter ska rymmas inom Svenska Röda Korsets strategiska inriktning. För den strategiska inriktningen, se Rednet.

§ 4 Medlemskap

Enligt den rätt Svenska Röda Korsets styrelse har i § 23 i stadgarna att medge undantag från bestämmelserna i stadgarna har styrelsen beslutat om undantag avseende möjlighet till kostnadsfritt medlemskap. Styrelsen har beslutat att det finns en möjlighet att erbjuda ett kostnadsfritt första medlemsår till personer som redan har en relation till organisationen. I det här fallet definieras en relation till Svenska Röda Korset som:

- Personer som är nya eller befintliga månadsgivare
- Personer som är registrerade som frivilliga i Redy/CRM
- Personer som fysiskt deltagit på någon av Svenska Röda Korsets nationella eller lokala utbildningar
- Personer som studerar/studerat vid Svenska Röda Korsets folkhögskola eller högskola

Rösträtt

Om frågan om från vilken ålder medlem får utöva sina demokratiska rättigheter kommer upp i samband med till exempel en kretsstämma rekommenderas att även unga medlemmar tillåts rösta och fullgöra sina övriga föreningsdemokratiska rättigheter som medlem. Rekommendationen är att detta inte tillämpas när det gäller medlem som inte fyllt 12 år. Därav följer att inte heller fullmakt för medlem som inte fyllt 12 år bör godtas.

Medlem som har betalat medlemsavgift för ett år har rösträtt vid det påföljande årets kretsstämma. Redan befintlig medlem kan sålunda rösta vid kretsstämma och fullgöra sina övriga föreningsdemokratiska rättigheter trots att medlemsavgift för det nya året inte hunnit betalas. Detta gäller inte medlem som på egen önskan utträtt ur organisationen eller medlem som blivit utesluten. Då avslutas den medlemmens föreningsdemokratiska rättigheter och skyldigheter omedelbart.

Nomineringsrätt

Nominering till förtroendevald post inom krets lämnas till kretsens valberedning inom av valberedningen upprättad tidsplan eller på plats på kretsstämman eller motsvarande valmöte. För nominering till regionrådsledamot respektive riksstämmoombud, se Valordning inför Riksstämman, och för nominering till Svenska Röda Korsets styrelse, se stadgarna. För dessa dokument, se Rednet.

Valbarhet

Enbart medlem kan nomineras och väljas som förtroendevald.

Inträde

Frivillig i en verksamhet behöver inte vara medlem. Förtroendevald måste däremot vara medlem i den krets som hen är förtroendevald i. Av detta följer att om en person innehar förtroendevald post i två kretsar måste hen betala medlemsavgift i båda de kretsarna.

Rörelsemedlem

Röda Korsets Ungdomsförbund och Svenska Röda Korset har valt att ha så kallat rörelsemedlemskap, det vill säga att den som är medlem i Ungdomsförbundet automatiskt också är medlem i Svenska Röda Korset. En rörelsemedlem har samma rättigheter och skyldigheter enligt stadgarna som en vanlig medlem. Rörelsemedlem tillhör krets som verkar där medlemmen är folkbokförd. Det år medlemmen fyller 31 år förs medlemmen automatiskt över till Svenska Röda Korset.

Observera att rörelsemedlemskap inte är att förväxla med medlemskap utan kretstillhörighet/nationellt medlemskap.

Uteslutning

När en medlem gör en aktiv handling som inte överensstämmer med stadgarna, Röda Korsets grundprinciper eller uppförandekoden kan medlemmen bli utesluten. Exempel på en aktiv handling kan vara yttrande, agerande, hot, uppträdande och/eller skrivelse. Medlemskap i annan organisation eller ett politiskt parti är inte per automatik grund för uteslutning. Handlingen i fråga behöver inte ha utförts inom Röda Korset. Det möjliggör uteslutning av medlem oavsett var, inom eller utom Röda Korset, handlingen utförts.

Det åligger den som initierar uteslutningen att kunna styrka handlingen. Den som är föremål för uteslutningsärendet har rätt att yttra sig i frågan.

Grunden för uteslutning är handlande som gravt bryter mot ändamålsparagrafen eller strider mot grundprinciperna. Exempel på ett ”gravt” handlande kan vara att uttrycka sig diskriminerande eller kränkande utifrån alla människors lika värde (i enlighet med §§ 3b och 3c i stadgarna) eller att uppvisa allvarliga samarbetssvårigheter, illojalitet så att krets och/eller verksamhet motarbetas eller hindras. Att återkommande ifrågasätta Röda Korsets grundprinciper är också ett exempel på gravt handlande. Med detta menas dock inte att begränsa möjligheten till att ha kritiska diskussioner.

Återinträde efter uteslutning är möjligt efter tre år efter det att beslutet om uteslutning fattats, under förutsättning att grunden för uteslutning inte längre föreligger. Om beslutet överklagas

till Svenska Röda Korsets styrelse gäller de tre åren från och med då Svenska Röda Korsets styrelse fattat sitt beslut. Återinträde prövas av det organ som fattat beslut om uteslutningen, det vill säga om det är kretsstyrelsen som fattat beslut att utesluta en medlem är det den kretsstyrelsen som prövar återinträdet för medlemmen i fråga. Om medlemmen vill överklaga kretsstyrelsens beslut görs det till Svenska Röda Korsets styrelse.

Avskiljande från uppdrag av frivillig från en specifik verksamhet regleras i Svenska Röda Korsets frivilligpolicy. Se Rednet.

Rutiner för hantering av uteslutning av medlem finns på Rednet.

§ 5 Frivillighet

Frivillighet och anställning vid extraordinär situation

Frivillighet utgör grunden i Röda Korset, men vid specifika händelser kan efterfrågan på Svenska Röda Korsets tjänster skapa en situation där frivilligarbete inte räcker till utan vissa insatser kan behöva utföras av anställda eller som betalt uppdrag. Detta innebär att personer kan behöva anställas eller bli uppdragstagare¹ och därmed erhålla ekonomisk ersättning. Att en person blir anställd eller uppdragstagare, i stället för att genomföra uppdraget som frivillig, bör endast tillämpas vid extraordinära tillfällen och under kortare perioder. Utgångspunkten är att anställda och uppdragstagare ska användas som komplement, för uppgifter som det av särskild anledning inte går att genomföra som frivilliguppdrag.

Gränsdragningen för vem som betraktas som frivillig, uppdragstagare och anställd görs genom att person som betalas för att utföra ett uppdrag erkänns som anställd eller uppdragstagare. Beslut om anställning ska då tas av antingen kretsstyrelsen eller tjänstepersonsorganisationen. Enligt frivilligpolicyn ansvarar kretsstyrelsen för att person som betalas för att utföra ett uppdrag erkänns som anställd eller uppdragstagare.

Genom att få betalt för ett uppdrag eller att vara anställd är personen inte längre att anses som frivillig. Det går således inte att samtidigt vara förtroendevald och ha ett betalt uppdrag. Förtroendeuppdraget behöver då pausas. Personen kan återgå till förtroendeuppdrag efter avslutat betalt uppdrag. Dock kan en person ha ett förtroendeuppdrag samtidigt som hen är arvoderad utbildare, anlitad av tjänstepersonsorganisationen enligt särskilda villkor, då det definieras som ett frivilliguppdrag.

Undantaget från ovan är anställning vid enstaka tillfällen under högst två månader och också timanställningar uppgående till maximalt 300 timmar per år. Delegation uppdrag för högst två månader är också undantaget. Vid längre anställningsförfarande än två månader ska förtroendeuppdraget tillfälligt upphöra. Personen kan återgå till förtroendeuppdraget efter avslutad anställning.

För mer vägledning, se frivilligpolicyn (se Rednet).

¹ Uppdragstagare som får ett arvode faller inte under kollektivavtal och arbetsrättslig lagstiftning tillämpas inte. Arvodet ska inte betraktas som lön utan ersättning, trots att skatt och sociala avgifter betalas av uppdragsgivaren på samma sätt som för lön. Konsult som fakturerar för uppdraget ska ha F-skattsedel. Konsult är också att betrakta som uppdragstagare men ska själv betala skatt och sociala avgifter.

§ 7 Lokal nivå

Kommunkretsar

Riksstämman 2019 har fastställt att Svenska Röda Korset ska vara organiserat i kommunkretsar. Riksstämman beslutade också om en tidsmässig ambition att kretssammanslagandet till en krets per kommun ska genomföras med sikte på den 1 januari 2023, men grunden med kommunkretsar är fastställd av Riksstämman. Detta stämmobeslut har Svenska Röda Korsets styrelse därefter tolkat som att alla kretsar ska ha en process kring kretssammanslagande påbörjad under 2023 så att det vid 2024 års utgång endast finns kommunkretsar (utöver där särskilda undantag godkänts).

Stadgarna föreskriver möjlighet till undantag från kommunkretsar och att endast Svenska Röda Korsets styrelse får bevilja sådant undantag. Svenska Röda Korsets styrelse har delegerat rätten att besluta om undantag från kommunkretsar till styrgruppen för utvecklingsarbetet avseende sammangående till kommunkretsar.

Enligt den strategiska inriktningen är följande skäl vägledande för undantag från en krets per kommun:

- Storstad och stor befolkning
- Geografi och avstånd
- Samhällets organisering
- Om rödakorsnärvaro saknas och en krets behöver täcka flera kommuner

En krets som vill vara kvar som krets i en kommun med flera kretsar behöver ansöka om undantag.

Tillvägagångsätt för kretssammanslagande och kommunkretsutveckling samt en närmare beskrivning av skälen för undantag finns på Rednet.

Särskilda bestämmelser

Riksstämman 2019 beslutade även att §§ 6 och 14 i de stadgar som gällde från den 1 januari 2016 till den 31 december 2019 ska tillämpas av och gälla för kretsar och samverkansråd fram tills dess sammangående av kretsar till en kommunkrets genomförts. Efter genomfört sammangående ska stadgarna gällande från den 1 januari 2022 tillämpas.

Detta betyder att innan kretsar fattat beslut om sammangående gäller att de ska samverka i ett samverkansråd och i detta tillämpa § 14 i stadgarna från den 1 januari 2016. Om beslut om undantag från en krets per kommun beviljats ska inte § 14 i stadgarna från den 1 januari 2016 tillämpas, utan då ansvarar de berörda kretsarna för att komma överens om formerna för samverkan inom kommunen, till exempel avseende val av riksstämмоombud och kontakter med kommunen.

Dock gäller inte uppgifterna d-f för samverkansrådet i denna § 14 i stadgarna från 2016.

Bildande/sammangående/upplösning av krets

Svenska Röda Korsets styrelse har till regionråden delegerat att för styrelsens räkning behandla och besluta i ärendena bildande och upplösning av krets enligt de direktiv som styrelsen fastställt. Ärendena bereds i tjänstepersonsorganisationen. För direktiven för kretsförändringar och för delegations- och arbetsordningen för regionråden, se Rednet.

Mandattid

För mandattid vid kretssammangång, se tillämpningsföreskrift för § 13.

Rödakorsgrupper och verksamhetsgrupper

En krets kan enligt stadgarna organisera sin verksamhet genom rödakorsgrupper och/eller verksamhetsgrupper. Svenska Röda Korset har en vilja att bevara och skapa nytt engagemang samt vara närvarande i hela landet och genom rödakorsgrupper kan närvaron finnas lokalt och i kommuner utan kretsnärvaro.

Målsättningen med rödakorsgrupper är att behålla eller etablera en geografisk förankring. En rödakorsgrupp är därför knuten till en specifik ort där den bedriver verksamhet, och är underställd en krets inom, i första hand, samma kommun. Kretsstyrelsen kan delegera till rödakorsgruppen att till exempel bedriva verksamheter på orten, säkerställa att verksamheten följer Röda Korsets grundprinciper och gällande policyer, följa upp verksamheten samt ta fram förslag på aktivitetsplan och budget som kretsstyrelsen fastställer. Tidigare kretsnamn och lokal identitet kan lätt användas.

Verksamheter som redan har riktlinjer och praxis för sin verksamhet, allt från Första hjälpen-grupper till häktesbesökare kan fortsätta eller etableras utan att behöva bli en rödakorsgrupp. I bland finns dessa i dag organiserade som ämneskretsar, det vill säga med särskild inriktning på verksamheten, vilket framöver lämpligen bör definieras som en verksamhetsgrupp. Kretsstyrelsen avgör själv vilken benämning som är mest relevant.

Tillvägagångssätt för start av rödakorsgrupper och verksamhetsgrupper finns på Rednet.

Misskötsel av krets ekonomiska förvaltning eller annat överskridande av befogenhet

Svenska Röda Korsets ekonomiska regelverk föreskriver att om en kretsstyrelse inte lämnar bokslutsuppgifter eller uppgifter som inte är i enlighet med uppställda krav har Svenska Röda Korsets styrelse rätt att få insyn i kretsarnas redovisning och skyldighet att vidta åtgärder om så erfordras.

Exempel på ”annat överskridande av befogenhet”, som alltså inte har med ekonomisk förvaltning att göra, är om kretsstyrelsen tecknat avtal med olämplig motpart eller agerat emot Riksstämmans eller Svenska Röda Korsets styrelses beslut.

Driva verksamhet på lokal nivå

I stadgarna står att alla kretsar, utifrån grundprincipen om Enhet, är underställd Svenska Röda Korsets styrelse och måste följa styrelsens och Riksstämmans beslut. Samtidigt anges i stadgarna att Svenska Röda Korsets styrelse ansvarar för Svenska Röda Korsets nationella verksamhet. Grundtanken är dock att frivilligverksamhet ska drivas lokalt av kretsstyrelsen utifrån den strategiska inriktningen, men i det fall en krets inte förmår har Svenska Röda Korsets styrelse rätt att driva verksamhet i kretsens område. Ambitionen är alltid att göra detta i dialog med kretsstyrelsen.

§ 9 Krisorganisation

Kriser som menas här är både väpnade konflikter och allvarliga samhällskriser eller nödsituationer som medför stora påfrestningar på samhället och där samhällets normala funktioner inte räcker till eller är utslagna. Erfarenheter inom internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen visar att en nationell förening bör vara organiserad så att den kan upprätthålla en fungerande verksamhet under båda dessa typer av kris. Svenska Röda Korset bör alltså ha en relevant beredskaps- och krisorganisation som kan fungera under långvariga allvarliga samhällskriser och väpnade konflikter. Dessa situationer omfattar också sådana situationer som benämns ”extraordinära händelser” i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Om en kretsstyrelse på grund av en väpnad konflikt eller annan allvarlig nationell samhällskris inte är intakt och i stadgeenlig mening inte beslutför har de kvarvarande ledamöterna i kretsstyrelsen rätt att fatta beslut. Anledningen är att i ett så känsligt läge är det viktigt att verksamheten inte stannar upp. Vid annan allvarlig lokal samhällskris medges undantag från det stadgemässiga antalet ledamöter i kretsstyrelsen. Skälen till att kretsstyrelsen inte är beslutför kan vara att ledamöterna till följd av krisen är förhindrade att kommunicera med varandra eller inte längre finns i livet.

För vägledning i hur Svenska Röda Korsets styrelse agerar i händelse av en väpnad konflikt i Sverige eller i närområdet, se plan för väpnad konflikt på Rednet.

§ 10 Riksstämman

Val av riksstämmoombud

För val av riksstämmoombud hänvisas till valordningen inför Riksstämman. Se Rednet.

Fyllnadsval av ledamot i valberedningen

Riksstämman 2021 beslutade om en ny ordning för nominering av ledamot till Svenska Röda Korsets valberedning. Enligt denna nya stadgefästa ordning är de tio regionråden indelade i fem grupper, kallade regiongrupper, som var och en ska nominera en ledamot till valberedningen, totalt fem ledamöter.

Den valberedning som valdes av Riksstämman 2021 för perioden 2021-2023 nominerades dock enligt den gamla ordningen, enligt de stadgar som gällde då, och enligt den ordningen nominerade vart och ett av regionråden en ledamot, totalt tio ledamöter. Om fyllnadsval av valberedningsledamot blir aktuellt ska enligt stadgarna ny ledamot nomineras och väljas av det organ som inför val av Riksstämman nominerat ledamoten. Detta betyder att det fram till Riksstämman 2023 är det regionrådet i den region som nominerat ledamoten till Riksstämman 2021 som vid fyllnadsval nominerar och väljer ny ledamot.

§ 11 Svenska Röda Korsets styrelse

Arbetsordning för Svenska Röda Korsets styrelse

I Arbetsordning för Svenska Röda Korsets styrelse, presidium och instruktion för generalsekreteraren ges en detaljerad beskrivning av styrelsens och presidiets arbetsformer samt ordförandens och vice ordförandenas uppdrag.

Röda Korsets Ungdomsförbunds ordförande

Det står i stadgarna att ledamöterna i Svenska Röda Korsets styrelse ska vara myndiga. Detta är ett krav från Svensk Insamlingskontroll för de organisationer som beviljats ett 90-konto. Om Röda Korset Ungdomsförbunds riksårsmöte väljer en ordförande som inte är myndig kommer Svensk Insamlingskontroll att besluta om ett undantag från detta krav.

§ 12 Kretsstämma

Kallelse

Kallelse till kretsstämman ska vara personlig till alla medlemmar i kretsen. Det är avsändarens, det vill säga kretsstyrelsens, skyldighet att tillse att *alla* medlemmar kallas personligen. Kallelsen kan skickas till medlemmarna som fysiskt brev eller via e-post eller sms. Formen ska dock vara anpassad utifrån medlemmarna och får inte vara exkluderande. Den som exempelvis inte har mobiltelefon ska alltså få kallelsen på annat sätt än med sms.

Rösträtt och beslutförhet

För rösträtt vid kretsstämma, se § 4 ovan.

Valberedning

Medlem tillhörande en krets kan till kretsens valberedning eller på plats på kretsstämman eller motsvarande valmöte nominera person till ledamot i kretsstyrelsen, revisor i kretsen eller riksstämmoombud. Den nominerade ska vara vidtalad och ha accepterat nomineringen.

Den som nomineras till kretsstämman som ledamot i kretsstyrelsen eller som riksstämmoombud måste före valet ha ingått medlemskap i kretsen. Revisor behöver inte vara medlem.

Kretsens valberedning har också att nominera en mötesordförande för kretsstämman. Mötesordförandens uppgift är att leda mötet genom den dagordning som fastställs av stämman. Mötesordföranden ska se till att alla som önskar kommer till tals och att alla deltagare kan följa och förstå de diskussioner som förs och de beslut som fattas.

Mötesordföranden bör inte vara sittande ordförande eller ledamot i kretsstyrelsen. Hen behöver inte vara medlem.

Det är angeläget att ha valberedningar sammansatta av personer med bred kompetens och för att göra det möjligt att rekrytera sådana är det viktigt att valet av valberedning förbereds. På kretsstämman kan alltid spontana nomineringar efterfrågas, men risken med att förlita sig på det är att det inte lämnas några nomineringar och att konsekvensen då blir att det inte går att få ihop en valberedning eller att det blir en ad hoc-lösning på plats. Det valberedningen enligt stadgarna har som uppdrag är att lämna förslag till en *ordning* för val av valberedning inför nästa års kretsstämma. Det är sedan kretsstämman som beslutar om denna ordning.

Exempel på en sådan ordning kan vara att kretsstämman inför nästkommande kretsstämma beslutar att förbereda valet av valberedning genom att:

- Valberedningen bjuder in medlemmarna till ett nomineringsmöte.
- Kretsstyrelsen bjuder in frivilligledare (från rödakorsgrupper och verksamhetsgrupper) till möte inför nominering.

- Avgående ledamöter i kretsstyrelsen bildar en arbetsgrupp för nominering av valberedning.
- Valberedningen nominerar två ledamöter och kretsstyrelsen nominerar en ledamot att föreslås till ny valberedning.
- Kretsstyrelsen lägger ut uppdragen i olika rekryteringsforum, på facebook, i lokala nätverk och låter en avgående styrelseledamot ansvara för att samla ihop intresserade och göra en nominering till kretsstämman.

I alla dessa exempel är det kretsstämman som sedan väljer valberedning.

För mer information om valberedningens arbete, se Så arbetar valberedningen på Rednet. För mer information om val av riksstämмоombud, se Valordning inför Riksstämman på Rednet.

Extra kretsstämma

Stadgarna talar om vilka som kan besluta om extra kretsstämma och när kallelse ska sändas ut. Då det, enligt stadgarna, är kretsstyrelsens uppgift att kalla till ordinarie kretsstämma följer att det även är kretsstyrelsens uppgift att kalla till extra kretsstämma som måste äga rum inom tre månader efter att begäran i enlighet med stadgarna har kommit in. Om kretsstyrelsen inte hör samman denna begäran, genom att exempelvis inte kalla alla medlemmar inom i stadgarna angiven tid, inte ange tid och/eller plats, inte ha begärda ärenden på dagordningen eller inte tillgängliggöra relevanta handlingar, har Svenska Röda Korsets styrelse rätt att vidta åtgärder.

Svenska Röda Korsets styrelse har till regionråden delegerat att för styrelsens räkning vidta åtgärder avseende extra kretsstämma. För delegations- och arbetsordningen för regionråden, se Rednet.

§ 13 Kretsstyrelse

Kretsstyrelsen har att förvalta kretsens verksamhet enligt god förvaltningssed för att säkerställa att verksamheten lever upp till Svenska Röda Korsets standard enligt stadgarna samt beslut fattade av Riksstämman, Svenska Röda Korsets styrelse och kretsstämman. För vägledning, se kretshandboken på Rednet.

Uppdrag: Kassör

Enligt stadgarna ska kretsstyrelsen inom sig utse en kassör. Kassören har ett särskilt uppdrag att å kretsstyrelsens vägnar ansvara för den ekonomiska förvaltningen. Kassören för en dialog med och rapporterar regelbundet till kretsstyrelsen. Det är kretsstyrelsen som är ansvarig, mellan kretsstämmorna, för kretsen och dess verksamhet och därmed har det ekonomiska ansvaret.

I det fall en krets har omfattande ekonomi att förvalta kan kretsstyrelsen besluta att upphandla en redovisningsbyrå. Det är då kassörens uppgift att vara kontaktperson för kretsstyrelsen gentemot byrån och att ansvara för att hålla styrelsen informerad och att rätt frågor kommer upp på styrelsens bord. Kassören ansvarar för den ekonomiska förvaltning som inte upphandlats med redovisningsbyrån.

Mandattid

Även för förtroendevalda i krets som går samman med annan/andra krets/kretsar gäller att den sammanhängande mandattiden är högst åtta år. Detta innebär att om en person har varit krets-

ordförande i en krets i åtta år kan hen inte väljas om som ordförande i den nya gemensamma kretsen.

Om det föreligger stora svårigheter att hitta ordförande eller ledamot i kretsstyrelsen medger stadgarna fortfarande möjligheten att förlänga sittande ordförandes eller ledamots mandattid med ett år i taget om stämman så beslutar. Denna möjlighet ska dock som alltid användas restriktivt.

§ 14 Regionråd

Uppdraget som regionrådsledamot förutsätter en aktiv roll lokalt och innebär att ledamot i regionrådet som medlem i Svenska Röda Korset inte kan avstå från kretstillhörighet, utan måste tillhöra krets.

Det är möjligt att väljas till ledamot i två regionråd för samma mandatperiod, så länge medlemskap betalats i en krets vardera i de aktuella regionerna. Men detta är inte att rekommendera då ledamotskap i ett regionråd är ett så omfattande uppdrag att det är svårt att kvalitetsmässigt göra ett gott jobb i två regionråd samtidigt.

Regionrådets stadgefästa uppgifter utvecklas mer i delegations- och arbetsordningen för regionråden.

§ 15 Förvaltning

Materiellt bistånd till enskilda personer

Pengar (så kallat ekonomiskt bistånd eller kontantbidrag) får enligt stadgarna aldrig ges till enskild person.

Däremot får enligt stadgarna materiellt bistånd vid särskild situation ges till enskild person. Mer vägledning vad som gäller då ges i riktlinjerna för materiellt bistånd. Här följer ett utdrag ur dem:

”2 Vad är materiellt bistånd?

Materiellt bistånd innebär att tillgodose ett humanitärt behov med materiella ting till exempel genom utdelning av mat, kläder, filtar eller hygienartiklar. Oftast handlar det om väldigt basala föremål som säkerställer en persons överlevnad och grundläggande mänskliga behov.

Det kan också handla om att erbjuda tak över huvud och möjlighet att sköta hygien och andra avgörande förutsättningar för en människas liv och hälsa.
[...]

2.4 Materiellt bistånd som del av verksamhet

I samband med en verksamhet i Röda Korsets regi kan viss utrustning, transport eller annat material vara en del av verksamheten. Sådana gemensamma aktiviteter kan, till exempel, vara utflykter eller fritidsaktiviteter då Röda Korset kan stå för kostnader för transport, inträde, mat, kläder och liknande förutsättningar för verksamheten. Det kan även handla om att kunna ta sig till en verksamhet, till exempel bussbiljett för att komma till språkcaféet eller läxhjälpen.

2.5 Gränsdragning till ekonomiskt bistånd

I vissa fall kan dock ekonomiska medel för att tillgodose humanitära behov anses vara materiellt bistånd. Det kan också handla om att säkerställa att individer kan ta del av våra verksamheter. Dessa situationer är följande:

- Utgifter som betalas för en enskild som en del av en rödakorsverksamhet samt utgifter som vid behov betalas ut för att möjliggöra deltagande i en rödakorsverksamhet (se även 2.4 i riktlinjerna för materiellt bistånd)
- Kuponger, presentkort eller betalkort laddade med en begränsad summa pengar för ett tydligt avgränsat ändamål som mat eller kläder med syfte att tillgodose ett identifierat humanitärt behov.
- Att ersätta omkostnader för en verksamhet, till exempel ett fadderhem med förmedlade medel från kommunen eller med egna medel.
- Svenska Röda Korset arbetar med familjeåterförening för att människor på flykt ska tillförsäkras rätten att leva med sin familj och att familjer som splittrats ska ges möjlighet att återförenas inom kortast möjliga tid. Genom resestödsverksamheten betalas utgifter i syfte att skapa en skyndsam återförening där detta av ekonomiska skäl annars inte skulle vara möjligt.

[...]

3 Principer för materiellt bistånd

3.1 När ges materiellt stöd?

Enligt § 15 i stadgarna får materiellt bistånd ges *i särskild situation* till enskild person. En särskild situation handlar om individens bristande möjligheter att tillgodose sina grundläggande humanitära behov och mänskliga rättigheter. En särskild situation kan uppstå plötsligt till följd av en allvarlig och akut kris eller katastrof eller det kan vara en långvarig livssituation präglad av nöd och utsatthet.

En *akut kris eller katastrof* är en situation som kan beskrivas som att stödet inte kan vänta eller det finns en omedelbar fara för liv och hälsa. Det vill säga den enskilde behöver stöd omgående. Det kan till exempel vara stöd till personer som drabbats av en plötslig personlig katastrof, brand, olycka eller liknande. Men också till personer som inte kan eller förmår ta sig till relevant myndighet på grund av hemlöshet, psykisk instabilitet eller liknande och där det finns ett akut behov.

Exempel på sådana *livssituationer* är hemlöshet, svår ohälsa och fattigdom där människor har fallit helt eller delvis utanför samhällets skyddsnät och inte får stöd från myndigheter. För människor som inte omfattas av myndigheternas skyddsnät, till exempel människor som vistas i landet som papperslösa, kan en situation av nöd vara mycket långvarig och samtidigt bli akut.

Visst materiellt bistånd kan också utgöra del av, eller förutsättning för att kunna *ta del av en rödakorsverksamhet*.”

Ekonomisk ersättning kan sålunda ges för materiellt bistånd som exempelvis fadderhem så länge det kombineras med ytterligare en komponent så det blir ett samarbete, detta i enlighet med skrivningen nedan under ”Pengar/materiel till andra organisationer”.

För ytterligare vägledning, se riktlinjer för materiellt bistånd i sin helhet, hållbarhetspolicy, samt riktlinjer för kläder, textilier och andra gåvor. Se Rednet.

Vid en nationell eller internationell katastrofsituation då ett stort akut behov av kläder kan uppstå kan Svenska Röda Korset nationellt besluta om särskilda riktlinjer.

Pengar/materiel till andra organisationer

För vägledning, se hållbarhetspolicy samt riktlinjer för kläder, textilier och andra gåvor. Se Rednet.

Ekonomiskt bidrag får aldrig ges till annan organisation. Det är däremot möjligt för kretsar att samarbeta med annan organisation i gemensam verksamhet för att möta angelägna behov, så länge som denna verksamhet ryms inom Svenska Röda Korsets ändamål såsom det formuleras i § 1 i stadgarna. Ett samarbete kan inkludera komponenter som exempelvis frivilliga, utbildning, lokaler, materiel och/eller pengar och måste innehålla minst två av nämnda komponenter. Att ge enbart ekonomiskt stöd är alltså inte förenligt med stadgarna.

Gåva från verksamhet som inte överensstämmer med grundprinciperna

Om Svenska Röda Korset erbjuder en gåva som härrör från verksamhet som inte stämmer överens med grundprinciperna ska gåvan inte tas emot. Detta gäller när verksamheten:

- strider mot Röda Korsets humanitära uppdrag.
- har sin näring i vapen och/eller pornografi.
- upprepat och/eller medvetet bryter mot nationell och internationell lagstiftning, lokala normer och/eller internationella konventioner och deklARATIONER

För mer vägledning, se riktlinjerna för företagssamarbete på Rednet.

Detsamma gäller gåva från företag liksom gåva/testamentsförordnande från privatperson med villkor för dess användande som strider emot grundprinciperna eller nationell och internationell lagstiftning, lokala normer och/eller internationella konventioner och deklARATIONER.

Stöd till verksamhet utanför Sverige

Svenska Röda Korset är en del av den internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen som gemensamt har antagit vissa spelregler för det gemensamma arbetet. I rörelsens stadgar klargörs att internationellt ska nationella föreningar ge stöd till dem som drabbas i väpnade konflikter, och till dem som drabbas av naturkatastrofer och andra nödsituationer. Sådana insatser i form av tjänster och personal, materiellt, ekonomiskt eller moraliskt stöd, ska ges genom berörda nationella föreningar, Internationella rödakorskommittén (ICRC) eller Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen (IFRC). Denna princip gäller också vid utvecklingsbistånd. För stadgarna för Internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen, se Rednet.

Av ovan följer att det inte tillåtet för en krets att bedriva eller stödja verksamhet utanför Sveriges gränser och därmed inte heller skicka pengar till krets i annat land. Det kan endast Svenska Röda Korsets styrelse göra. Detta är alltså i linje med hur nationella föreningar inom rödakors- och rödahalvmånerörelsen agerar världen över och är en viktig princip för att möjliggöra säkerhet, uppföljning och kontroll.

§ 17 Firmateckning för kretsstyrelsens verksamhet

Firmatecknare ska, enligt minimistandard/checklista för kretsstyrelsen (se § 12 ovan), upplysas av kretsstyrelsen om bestämmelser för firmatecknare enligt denna paragraf i stadgarna. Firmatecknare ansvarar för att informera kretsstyrelsen i det fall hen inte lever upp till kraven i denna paragraf.

§ 19 Intern granskning av Svenska Röda Korsets styrelses verksamhet

Svenska Röda Korsets föreningsrevisorerna väljs av Riksstämman och arbetar på uppdrag av densamma. Föreningsrevisorernas uppdrag är att följa upp att Riksstämmans beslut genomförs. Det gör de genom att granska Svenska Röda Korsets styrelses genomförande av Riksstämmans beslut. Fokus bör ligga på vilka resultat styrelsens genomförande av besluten får i kretsarna. Det innebär att föreningsrevisorerna hela tiden måste hålla sig underrättade om vad som sker i föreningen och om vilka beslut som styrelsen fattar. Föreningsrevisorerna avger till Riksstämman en egen föreningsrevisionsrapport och ger förslag till beslut om ansvarsfrihet för Svenska Röda Korsets styrelse för riksstämmoperioden. Detta innebär att föreningsrevisorerna inte undertecknar årsredovisningarna för Svenska Röda Korset, Stiftelsen Röda korshemmet och de övriga anknutna stiftelserna och inte heller den auktoriserade revisorns revisionsberättelse, om inte annat anges i anknuten stiftelses stadgar.

För mer information, se uppdragsbeskrivning för Svenska Röda Korsets föreningsrevisorerna på Rednet.

§ 20 Revision av kretsstyrelses verksamhet

Enligt stadgarna ska krets som har minst tre miljoner kronor i totala intäkter ha en auktoriserad revisor.

Exempel på vad som räknas som ”totala intäkter” är:

- Intäkter från second hand-försäljning
- Intäkter från kaféförsäljning
- Gåvor från privata personer (exempelvis minnesgåvor, lotteri- och bingo-intäkter samt bössinsamling) samt företag och stiftelser
- Hyresintäkter
- Arv
- Medlemsavgift
- Bidrag från arbetsförmedlingen (exempelvis lönebidrag och nystartsjobb), myndigheter, stiftelser och kommuner samt bidrag från Svenska Röda Korset och andra kretsar
- Intäkter från försäljning av rödakorsmaterial
- Intäkter från Första hjälpen-kurser och övriga kurser
- Räntor och utdelningar, avkastning från donationsfonder
- Reavinst på försäljning av värdepapper

När prognosen för intäkterna för en krets visar på minst tre miljoner kronor i totala intäkter ska vid nästkommande kretsstämma väljas en auktoriserad revisor. Kretsstyrelsen ansvarar för att snarast informera kretsens valberedning om detta och valberedningen har då i uppdrag att nominera en auktoriserad revisor och ersättare för denna, till nästkommande kretsstämma. Det är viktigt att kretsstyrelsen och valberedningen har dialog om nominering och eventuell upphandling av auktoriserad revisor. Vid en upphandling ska kretsstyrelsen ansvara för denna process, men det är valberedningens ansvar att nominera revisor.

Om anledningen till att gränsen på tre miljoner kronor överskrids är att kretsen fått en engångsintäkt (exempelvis ett arv) och kretsens totala intäkter ligger under gränsen på tre miljoner övriga år, kan undantag från kravet på auktoriserad revisor göras. Kretsstyrelsen ansöker då skriftligen om undantag hos Svenska Röda Korsets styrelse som beslutar i frågan.

§ 22 Tillämpningsföreskrifter

För kontinuerlig uppdatering av tillämpningsföreskrifterna till stadgarna kan medlemmar, frivilliga och anställda i Svenska Röda Korset när som helst komma in med synpunkter på eller förslag till tillämpningsföreskrifter till Svenska Röda Korsets styrelse.